

Case handler: Gjermund Mathisen
Tel: (+32)(0)2 286 1860
e-mail: gma@eftasurv.int

Brussels, 7 May 2012
Case No: 71362
Event No: 632740

EFTA SURVEILLANCE
AUTHORITY

Høringsuttalelse til NOU 2012: 2 *Utenfor og innenfor. Norges avtaler med EU* (Europautredningen)

1 Innledning

EFTAs overvåkningsorgan ("ESA") takker for muligheten til å avgi en høringsuttalelse til Europautredningen.

ESAs høringsuttalelse er avgrenset til å ta opp de delene av Europautredningen som omtaler ESA, spesielt punkt 10.5 (side 212–219), i tillegg til anbefalingene i punkt 27.4.5 (side 863–864) og punkt 28.3.6 (side 874–875).

2 ESAs merknader

ESA vil berømme Europautredningen for en presis virkelighetsbeskrivelse og balanserte og nyanserte vurderinger. De legger et godt grunnlag for videre analyse av hvordan EØS-avtalen fungerer og for mulige forslag til forbedringer. Utredningen er et verdifullt og velkomment bidrag og vil også være nyttig som oppslagsverk med verdifull innsikt i norske forhold i sin alminnelighet.

ESA mener det er viktig å få frem at ikke bare de tre EFTA-statene Island, Liechtenstein og Norge er EØS-stater. Alle de 27 EU-medlemsstatene er parter i EØS, i tillegg til at EU som sådan også er part i avtalen. ESAs legitimitet og troverdighet styrkes ikke bare av ESAs kunnskaper om og erfaring med Island, Liechtenstein og Norge, men også av at ESA har en flernasjonalt stab som til enhver tid er rekruttert fra rundt halvparten av de 30 EØS-statene.

ESA har ikke noen særskilte innvendinger til de delene av Europautredningen som gjelder ESA. Det slås fast at overvåkningsstrukturen i EØS har vist seg robust, og at ESA har påtatt seg nye oppgaver og større ansvar i tråd med videreutviklingen av regelverket og utvidelsen av EØS-avtalens virkeområde. Dette gjelder blant annet områdene for matvaresikkerhet og transport. Samtidig er de delene av avtalen som har stått sentralt helt fra begynnelsen, fortsatt av stor betydning. Det er et jevnt tilfang av nye saker både innenfor statsstøtteområdet og det indre marked.

ESA konstaterer at Europautredningen mener ESA i sin overvåkning har klart den balansegangen som EØS-avtalen forutsetter. Det vises til utredningens punkt 10.5.6, på side 218–219. ESA konstaterer videre at EU også har uttrykt tilfredshet med den måten

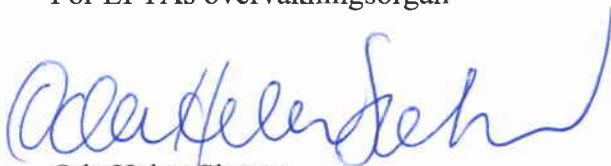
ESA utøver sine oppgaver. ESA vil forsette å ta substansielle traktatbruddssaker til EFTA-domstolen når det er grunn til å gjøre det. ESA har vist seg som et mer velfungerende og mer robust overvåkningsorgan enn mange kanskje trodde, eller fryktet, ved inngåelsen av EØS-avtalen.

ESA ville ønske velkommen en gjennomgang og evaluering med sikte på å sikre at institusjonen kan fylle sin rolle på en kompetent, effektiv og forsvarlig måte, som foreslått i Europautredningens punkt 28.3.6. Fokus for en slik gjennomgang må være ESAs overvåkningsrolle i EØS sett i sammenheng med ESAs øvrige oppgaver og ansvar. Riktig tilrettelagt og godt utført kan en slik gjennomgang vise seg som et nyttig tiltak for å sikre at overvåkningsmekanismen i EØS fortsatt vil fungere godt og, til syvende og sist, at EØS-avtalen gjør det samme.

ESA understreker betydningen av at eventuell evaluering må tilrettelegges og gjennomføres med full respekt for institusjonens uavhengighet, inkludert ESAs behov for å sette egne prioriteringer og ansvar for organisere eget arbeid.

Til sist konstaterer ESA at Europautredningen i punkt 27.4.7, på side 864, stiller spørsmål ved om den bestående ordningen med tidsbestemte kontrakter (3 + 3 år) kan undergrave ESAs evne til å opprettholde den nødvendige ekspertise og kontinuitet i sitt arbeid. ESA vil på sin side understreke behovet for at andre ansettelsesvilkår i organisasjonen må oppveie ulempene ved å ta arbeid på tidsbestemt kontrakt i en organisasjon uten noe internt karriereløp. Alle parter, inkludert statene som er parter i EØS-avtalen, har en interesse i at ESA er i stand til å rekruttere høyt kvalifiserte og erfarne fagfolk som er villige til å bli hos ESA i den kontraktsperioden som tilbys. Etter ESAs oppfatning kan det derfor være grunn til å se nærmere på alle de øvrige betingelsene som tilbys i de tidsbestemte kontraktene, og vurdere betydningen disse har for ESAs muligheter til å rekruttere og, ikke minst, holde på nødvendig ekspertise.

For EFTAs overvåkningsorgan

Oda Helen Sletnes
President